

ikke kunne forhindre, at vi da vilde sørge for, at Loven kom saaledes ud, at baade de Menigheder, som oprettede Menighedsraad, og de, som ikke oprettede Menighedsraad, kom til at staae lige. Thi det vil jeg sige for min Part — og jeg kan vist sige det paa Udvalgets Fleertals Vegne — at skulle vi have Menighedsraad, ønske vi, at de maae begynde saa reent og godt som muligt. Det er altsaa ganske vist, at vort Forslag med Hensyn til Præstevalget egentlig kun er givet under den Forudsætning, at man overhovedet vil tillægge Menighederne Indflydelse paa Præstevalget og at man vil stemme for § 23.

Jeg synes, at man ikke kan have fuld Forvisning om, at de Menigheder, der oprette Menighedsraad, i sig gjemme et større christeligt Liv end de andre, før man seer Frugterne deraf; og jeg synes, at naar man under den Forudsætning vilde finde det rigtigt at tillægge dem nogen Indflydelse paa Præstevalgene, var det naturligt, at man ventede dermed, indtil det viste sig, om der var et større christeligt Liv tilstede, hvor Menighedsraad bleve oprettede, og at de vare brugbare Organer for dette Liv i Menighederne. Naar man ikke har afventet dette, men strax i samme Dieblis, man forelægger Loven, forelægger den med en saadan Paragraph, vil jeg oprigtigt sige, at ligesom jeg har sagt ved en tidligere Forhandling, at Loven havde vaakt et Billede hos mig — det kan man ofte ikke gjøre for — nemlig Billedet af en Done, saaledes har denne Paragraph hos mig vaakt Billedet af Rønnebær.

Formanden: Den ærede Landstingsmand vil lægge Mærke til, at § 23 med de dertil stillede Endringsforslag er stillet saaledes til Afstemning, at Fleertallets subsidiaire Forslag kommer til Afstemning før Udkastets § 23. Fleertallet har ikke stillet sit subsidiaire Forslag som et Forslag til en ny Paragraph efter § 23, hvorved Fleertallet vilde have sit Forslag afgjort, efterat § 23 iforveien var afgjort, men Fleertallet har stillet sit Forslag subsidiairt til selve § 23, hvoraf følger, at de Herrer af Fleertallet maae gjøre deres principale Ansuelser gjældende ved at stemme mod

Alt, hvad der hører til § 23, indtil endelig selve Paragraphen er kommen istand.

Strøm: Jeg havde ikke troet, at jeg ved mine Yttringer om § 23 skulde blive misforstaaet, som jeg er bleven det af to Medlemmer. Den ærede 4de Landstingsmand for 1ste Kredts (Madvig) har bestyldt mig for, at jeg havde sagt eller meent, at saalænge min Mening var i Minoritet, vilde jeg ikke have Menighedsraadene tillagt en saadan Ret, som § 23 tillægger dem; men naar min Mening kom i Majoritet, vilde jeg nok have det. Jeg har i det Hele ikke talt om min egen Mening eller om den var i Majoritet eller Minoritet; men jeg gif ud fra, at hele Udvalget var enigt om, at det stod smaaat til med Hensyn til det christelige Liv og Sammenlutningen om Kirken og dens Institutioner. Og det var da min Mening, at det var Uret at give det ligegyldige Majoritet en Ret, som den kunde bruge til at tyrannisere den levende Minoritet. Jeg vilde ikke engang vente paa, at der skulde blive en Majoritet af det sidste Slags; thi det tør jeg ikke haabe eller vente vil ssee. Men det, jeg vilde ønske, var, at det, der er faaet, maa faae Lov til at spire frem i Ro. Det er desuden en Tid i den danske Folkekirke, som i en anden Henseende søger sin Mæge, nemlig med Hensyn til de Modsætninger, der især i de sidste Aar ere komne frem, og vi behøve ikke at undtage noget som helst kirkeligt Spørgsmaal, hvad enten det angaaer det Ydre eller det Indre, i dem alle vilde vi finde den forunderligste Modsætning; Partierne staae skarpt ligeoverfor hinanden, og under saadanne Omstændigheder mener jeg det ikke er rigtigt at kaste en Lov som denne ud, der i § 23 giver det ene Parti, som er i Majoritet, en saa stor Overvægt over det andet. Jeg mener, at man i alt Fald maatte funde sig lidt og see, om Modsætningerne ikke vilde udjevne sig. — Men hvad der end mere har forundret mig, er, at den ærede 2den Landstingsmand for 10de Kredts (Rehmann) har baaret sig saaledes ad, som han har med Hensyn til mine Yttringer. Han har lagt mig Ord i Munden, som jeg ikke har sagt, men som endogsaa staae i Modsætning til mine Yttringer. Han har sagt, at jeg skulde have